

ՀԱՅ ԿԱԹՈՒԼԻԿ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆՈՒՄ.

Бакы քաղաքում (№ 104) կարգում ենք. «Հայ-կաթոլիկները Ռուսաստանում 60-65 հազար են. նրանք ապրում են գլխավորապես Կովկասում՝ Թիֆլիսի, Քուսթայի, Երևանի և Կարսի նահանգներում և Բաթումի շրջանում ու Խրիմում: Մինչև այսօր նրանց հոգևոր գործերը վարում էր Տիրասպոլի հռոմեական-կաթոլիկ եպիսկոպոսը, որ ապրում է Սարատովում: 1910 թուի օգոստոսի 26-ից հայ կաթոլիկները բաժանուել են առանձին թեմ, առաջնորդի բնակավայրը նշանակուել է Թիֆլիսը: Հայ-կաթոլիկները վաղուց էին ձգտում իրանց եկեղեցական գործերում վարչական ինքնուրոյնութեան, բայց այժմ՝ յաջողուեց աջակցութեամբ Կովկասի փոխարքայ Գրաֆ Ի. Ի. Վորոնցով-Դաշկովի: Հայ կաթոլիկների թեմը իսկապէս հաստատուած է և գործում է անցեալ աշնանից: Թեմը կառավարում է Սարգիս վարդապետ Տէր Արրահամեանը, որը առ այժմ կոչւում է առաքելական կառավարիչ, այնու, որ եպիսկոպոս ձեռնադրուելուց յետոյ կարգուի առաջնորդ Ռուսաստանում նոր կազմուած Հայ կաթոլիկ թեմի:

Տէր Արրահամեան վարդապետի ձեռնադրութիւնն ու թեմական առաջնորդ կարգուելը արգելքի է հանդիպում նրանով, որ Թիֆլիսում, այսինքն առաջնորդի բնակավայրում, չկայ հայ կաթոլիկ եկեղեցի: Այնտեղի կաթոլիկական եկեղեցիները պատկանում են հռոմեական կաթոլիկ ծխերին, իսկ հայերը զրկուած են մայրենի լեզուով ժամ առելու իրաւունքից:

Այժմ Թիֆլիսում ծրագրւում է հայ կաթոլիկական նոր աւագ եկեղեցի և ծխական դպրոց կառուցանել, որոնց համար 100-150 հազար ծախք կը պահանջուի: Թիֆլիսում նուիրատուութիւններն արդէն սկսուած են և նուիրաբերում են ոչ միայն հայ կաթոլիկները այլ և հայերը՝ որովհետեւ եկեղեցու դոյութեան հետ էլ կապուած է անկախ թեմի գոյութիւնը, իսկ այս երկուսին էլ կա-

պուած է և այն, թէ 60—65 հազար հայ կաթողիկէները պէտքէ յարեն հայ կենսակրթութեան, թէ՛ լատինականութեան ազդեցութեան տակ ընկնելով և մոռանալով մայրենի լեզուն (իրանց դպրոցն ու ծուխը չունենալու պատճառով) կը մնան հայութիւնից անջատուած:

Բազումն էլ դրամ հանդանակելու համար մայիսի 9-ին Թիֆլիսից դնացել է Ռուսաստանի հայ կաթողիկէների հոգևոր կառավարութեան անդամ, Թիֆլիսի հայ-կաթողիկէների ծխատէր Մխիթարեան միաբանութեան պատկանող Հ. Դիոնիսիոս Կալատուղեանը:

ՕՏԱՐ ԵՎ ԵՂԵՑԻ

ՊՐԱՒՈՍԼԱՒ ԵՎԵՂԵՑԻ

Ռուս Սրբ. Սինոդի նոր օրէր—պրօկուրօր

«Новое Время» (Մայիս 5) հաղորդում է, որ Սրբ. Սինոդի նոր օրեր—պրօկուրօր Վ. Կ. Սաբլերը յայտնել է, թէ ինքը չի կամենում բնակուել Լիաէյնի փողոցի վերայ գտնուող այն տանը, ուր բնակում էր իւր նախորդը. այդ տան պահպանութիւնը տարեկան 25 հազար ռուբլի է նստում: Ըստ Սաբլերի՝ այդ տունը պէտք է ծառայի պրաւօսլաւ եկեղեցու օգտին: Այդ տեղը պէտք տրուի հոգևոր զրոյցների, երգիչների ժողովների, կրօնական-բարոյական ընթերցումների ևլն. համար: Այդտեղ կարող է զետեղուել քարօղջական գրադարանը, նոյնպէս կարելի է յատկացնել եկող քարօղիչների բնակութեան համար:

—«Новое. Время»-ում Մ. Մենշիկովը բնորոշելով Սրբ. Սինոդի օրեր—պրօկուրօր Ս. Մ. Լուկիանովի ու նրա տեղ նշանակուած Վ. Կ. Սաբլերի գործունէութիւնը, և տխուր գոյներով նկարագրելով պրաւօսլաւ եկեղեցու դրութիւնը, ասում է.